

Prvo županijsko stručno vijeće učitelja povijesti Osnovnih škola u Istarskoj županiji, Kanfanar, 4. prosinca 2019.

U Domu mladih u Kanfanaru je 4. prosinca 2019. održano Županijsko stručno vijeće učitelja povijesti osnovnih škola u Istarskoj županiji. Skup je otvorio domaćin Marko Jelenić iz Osnovne škole Petra Studenca, koji se prisutnima obratio pozdravnim govorom.

Profesor Jelenić je potom održao, zajedno s Danielom Bogešićem, predavanje „Istraživačko učenje i učinkovito postavljanje pitanja“. Predavači su svoje izlaganje započeli citirajući američkoga sveučilišnog profesora Alana Colburna koji navodi tri razine istraživačkoga učenja i poučavanja. Prvo je strukturirano istraživanje, tijekom kojega nastavnik daje učenicima praktičan problem za ispitivanje, nudi im procedure i materijale, ali im ne kaže što su očekivani rezultati. Prema tom istraživanju učenici trebaju otkriti odnose među varijablama i izvesti generalizaciju iz prikupljenih podataka. Slijedi vođeno istraživanje, u kojem nastavnik daje samo materijal i problem za ispitivanje, dok učenici razvijaju ili se koriste vlastitim procedurama u rješavanju problema. Treća razina istraživačkoga učenja i poučavanja je otvoreno istraživanje, gdje učenici sami formuliraju problem te biraju ili razvijaju procedure za rješavanje, a učitelj daje potporu samo kada učenici to zatraže. Nakon predavanja uslijedio je razgovor u kojem su predavači zajedno s prisutnima raspravljali o korištenju pojedinih načina istraživačkoga učenja i poučavanja tijekom nastavnoga procesa te o prednostima i nedostacima koje su uočili u vlastitom radu s učenicima.

Slijedilo je predavanje „Analize novih pravilnika“ Marijane Marinović iz riječke podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje. Pravilnik o napredovanju, koji je donijelo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, propisuje uvjete koje odgojno-obrazovni radnik treba ispuniti da bi napredovao u određeno zvanje koje sa sobom nosi i veću plaću, a odnosi se na učitelje, nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima. Pravilnik je nov, donesen u srpnju 2019. (zamijenivši prethodni, koji je na snazi bio 24 godine), a prvo napredovanje moguće je nakon pet godina rada u školi. U školama je trenutno 15 posto učitelja koji imaju zvanje mentora ili savjetnika. Prema novom Pravilniku moguće su tri razine napredovanja u zvanja: mentor, savjetnik i izvrstan savjetnik. Pravilnik definira i obveze praćenja rada i bodovanje za napredovanje, a novost je i mogućnost napredovanja za ravnatelje.

Slijedilo je još jedno predavanje Marka Jelenića, „Tri pristupa vrednovanju: vrednovanje kao učenje, vrednovanje naučenog i vrednovanje za učenje“. Vrednovanje kao učenje je pristup vrednovanju koji se temelji na ideji da učenici vrednovanjem uče, stoga nužno podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja, uz stalnu podršku učitelja kako bi se maksimalno potaknuo razvoj učeničkoga autonomnog i samoreguliranog pristupa učenju. Vrednovanje naučenoga je pristup vrednovanju koji podrazumijeva procjenu razine postignuća učenika nakon određenoga učenja i poučavanja tijekom školske godine ili na njezinu kraju. U pravilu rezultira ocjenom ili nekom drugom sumativnom procjenom. Vrednovanje za učenje je pristup vrednovanju koji je sastavni dio kontinuiranoga procesa učenja i poučavanja, odvija se za vrijeme učenja i poučavanja te kao takav ponajprije služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Vrednovanje za učenje ne rezultira ocjenom nego kvalitativnom povratnom informacijom i razmjenom iskustava o procesima učenja i usvojenosti znanja i vještina u odnosu na postavljena očekivanja.

Jelenićevo je predavanje bilo uvod u sljedeću temu „Loomen“, platformu na kojoj je tema o pristupima vrednovanju vrlo aktualna, a na kojoj se je pojavljivala i u nekoliko zadataka. Jeleniću se pridružio Daniel Bogešić, koji je rekao nekoliko podataka o osnovama rada i uključivanja u virtualne učionice.

Predavanje „Romi u Drugom svjetskom ratu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, 1941. – 1945.“ održao je Danijel Vojak s Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar. U hrvatskom obrazovnom sustavu, posebice u nastavi povijesti u osnovnim i srednjim školama, stradanje Roma spominje se uzgredno i većinom jednom rečenicom u kojoj se navodi da su i oni bili žrtve ustaške vlasti, bez ulaženja u objašnjenje razloga koji su doveli do njihova stradanja, načina na koji su ubijani i mučeni te posljedica, naročito onih demografskih, koje su ostavile na romsko stanovništvo u Hrvatskoj. S druge strane, u aktualnom nastavnom planu i programu te kurikulu povijesti ta se tema uopće ne spominje, već je – neispravno – uključena u zajednički pojam Holokaust. Taj manjkavi pristup hrvatskoga obrazovnog sustava stradanju Roma može se povezati i s njihovom socioekonomskom marginaliziranošću u hrvatskom društvu, s kontinuiranim problemima odnosa većinskoga stanovništva prema Romima, posebno u pogledu obrazovne i šire društvene diskriminacije, što predstavlja jedan od razloga sprečavanja njihove društvene integracije. Zanemarenost i marginaliziranost tematike stradanja Roma u

Drugom svjetskom ratu u Hrvatskoj ključan je razlog za promišljanje načina kako se takvo stanje može promijeniti, istaknuo je Vojak.

Uz ugodno druženje, poneku radionicu, razmjenu mišljenja i iskustva, Prvi ŽSV učitelja povijesti završio je kako je i počeo, pozdravnim govorom i zahvalom domaćina skupa Marka Jelenića.

Matej Križman

Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije, Dvigrad i Kanfanar, 3. rujna 2020.

U Dvigradu i Kanfanaru održano je 3. rujna 2020. županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije u školskoj 2020./2021. godini. U organizaciji je stručnoga skupa uz županijske povjerenike za srednje škole (Daniel Bogešić) i osnovne škole (Marko Jelenić), sudjelovala i udruga Dvegrajci. Udruga je osnovana u prosincu 1995. u Kanfanaru s ciljem očuvanja, promicanja i valorizacije kulturnoga i prirodnoga nasljeđa kanfanarskoga područja, a svoje je ime dobila iz poznatoga povijesnog dokumenta o razgraničenju, Istarskoga razvoda, u kojem se žitelji Dvigrada nazivaju Dvegrajcima.

Stručno je vijeće započelo vrlo iscrpnim i zanimljivim predavanjem, a potom i vođenjem po ruševinama Dvigrada u izvedbi Marka Jelenića, voditelja županijskoga stručnoga aktiva učitelja povijesti Istarske županije, i Antona Medena iz udruge Dvegrajci. Uslijedilo je predavanje „Izazovi on-line nastave u uvjetima COVID 19 krize“ Daniela Bogešića, voditelja stručnoga aktiva nastavnika povijesti Istarske županije. Predstavio je dokument „Modeli i preporuke za rad u uvjetima povezanim s COVID-19 za Pedagošku/školsku godinu 2020./2021.“, u kojem se predlažu modeli i nude preporuke za odgojno-obrazovni rad i izvođenje nastave u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj u pedagoškoj/školskoj 2020./2021. godini u uvjetima pandemije koronavirusne bolesti. Budući da je u srpnju bilo teško predvidjeti što će se u rujnu događati s epidemiološkom situacijom te kakva će situacija s epidemijom biti na početku i tijekom pedagoške i školske 2020./2021. godine, Akcijski je plan uzeo u obzir tri scenarija: (1) redovita nastava u školi, (2) mješoviti model nastave i (3) nastava pretežito na daljinu. Primarni je cilj organizacija odgojno-obrazovnoga rada/nastave